

Kiezen!

5. Elia

7. Achab

6. Izebel

1 Kon 18,21 – preek VB – 6-1-2013 HA

2

Hart voor God? 7. Achab een kreupele gelovige

Deze meditatie kan niet te lang duren.

We hebben er al een hele dienst opzitten

Het zal dus een verhaal zijn dat niet volledig en niet af is.

Een uitgebreide versie (*Extended Version) is via het internet na te lezen.

Dat is misschien prettig voor de bespreking in de groepen.

1. Achab in het midden...

Na de profeet Elia met zijn hart helemaal vol God: een vurige ijveraar voor God noemt hij zichzelf

en koningin Izebel bij wie je geen enkele hartslag voor God kunt waarnemen;

vanmorgen kort over Achab de koning van Israël, man van Izebel.

Wacht eens even..., zegt iemand misschien,
maak er maar van: de *goddeloze* koning van Israël.
En dat is waar, tegen zijn collega-koningen steekt Achab slecht af.
Hij wordt zelfs gezien als de slechtste van allemaal [1 Kon. 21,25]
Maar toch niet zó goddeloos en onberouwelijk als Izebel.
Niets kon haar immers besef voor de God van Israël bijbrengen!
Drie jaar droogte niet.
Een verpletterende vernedering van haar god Baäl op de berg Karmel
niet.
Ze lijkt zelfs niet onder de indruk als aan het einde van haar leven de
profetie uitkomt die over haar gewelddadige levenseinde is uitgesproken
[21,23]. Ze sterft zonder blijk te geven van enig berouw: hard en trots.
Dan is koning Achab toch wel anders! Zeker... niet vol van God, helemaal
al niet zoals Elia, maar toch... ook niet zónder enig Godsbesef, zoals
Izebel.
Achab houdt nog wel rekening met de Heer. ||

Dat is wat anders dan een hartelijk geloof... maar toch niet niks. Maar, terwijl hij aan de ene kant zijn vrouw Izebel geen strobreed in de weg legt, als zij druk bezig is alle profeten van de Heer in Israël uit te roeien.

Krijg je toch bijna de indruk dat hij aan de andere kant op de berg Karmel ook net zoals het volk op de knieën valt, ná het vuur uit de hemel en mét hen mee roept: *'De HEER is God, de HEER is God!'* [1Ko 18:39]. Diep onder de indruk.

Probeert hij daarom Elia ook niet tegen te houden als die alle priesters van Baäl laat doden! Dat vraag je je toch af. Hij was er bij.

En als zijn buurman Nabot weigert hem zijn wijngaard te verkopen, legt hij zich daar in eerste instantie toch -zij het dan mokkend- bij neer. Izebel moet hem nog echt over zijn morele grenzen drukken, anders had hij niets gedaan. En als Achab de profetie over zijn gewelddadige levenseinde hoort, scheurt hij vol berouw zijn kleren en raakt hij geen voedsel meer aan.

Echt berouw, de Heer ziet het en reageert er op.

Bij Achab is er nog wel Godsbesef, dat wat is anders dan hartelijk geloof. maar het is toch een heel verschil met het lege hart van Izebel.

Achab zou je eigenlijk midden tussen Izebel en Elia moeten zetten

Bepaald niet vol van God zoals Elia, maar toch ook weer niet zonder enig ontzag voor God zoals Izebel

Het zit een beetje tussenin.

Een **ander drieluik** zou beter passen met Achab in het midden.

De uiterste polen Elia en Izebel aan de buitenkant en Achab in het midden van het krachtenveld,

2. Het krachtenveld

Nou ja midden, eerlijk gezegd zit hij vaker aan de kant van Izebel dan aan die van Elia. Dat hij godsbesef toont is toch wel een uitzondering.

Je vraagt je af: waarom is het soms helemaal weg en loopt hij zomaar achter Izebel aan en doet hij alles wat God verboden heeft en waarom is dat besef er op bepaalde momenten dan toch weer wel?

6

Is hij een zwakke persoonlijkheid, en geeft hij toe aan de sterkste invloed bij hem in de buurt? Dus meestal aan Izebel, want die ziet hij het vaakst! En als hij dan bij Elia in de buurt is hij onder Izebels invloed uit.

Hun invloed op Achab is groot,

Maar vergis je niet, Achab was geen zwakke persoonlijkheid!

In de geschiedenis staat hij bekend als een ondernemende man die veel gebouwd heeft in Israël.

En als een moedige en verantwoordelijke aanvoerder in de oorlog

Geen zwakke persoonlijkheid.

Maar hij is wel gehandicapt in zijn geloof. ||

Achab was niet zo'n man van uitersten, meer iemand van het midden.

Elia spreekt ook hém aan als hij het volk voor de keuze zet:

Daar sprak Elia het volk als volgt toe: *'Hoe lang blijft u nog op twee gedachten hinken? Als de HEER God is, volg hem dan; is Baäl het, volg dan hem.'* De Israëlieten zeiden niets. [1Ko 18:21] (ze wisten het niet!).

Hij gaat eigenlijk mank op twee krukken, staat er letterlijk. Zijn geloof is kreupel aan beide kanten.

Probeer je het voor te stellen: deze man is samen met een groot deel van zijn volk de focus kwijt. Ze weten eigenlijk niet waar ze echt voor willen gaan.

Ze zijn niet vol van de Heer maar ook niet van Baäl.

De ene keer gaan ze weer voor Baäl en dan wankelen ze weer terug aan de Heer aan. Maar dat dan ook weer niet vol overtuiging, als het even tegen zit zoeken ze weer troost bij Baäl.

Maar eigenlijk vertrouwen ze geen van tweeën echt.

Het is een kreupel geloof. ||

Daar heeft Achab ook last van: hij vindt het meest voldoening in Baäl

Maar zo nu en dan denkt hij het toch weer bij de Heer te vinden.

Kreupel zijn = niet 'wandelen', doelgericht God volgen, maar aarzelend dan de ene kant en dan weer de andere opgaan... niet echt koers kiezen in je leven.

Kies dan, zegt Elia voor de één of voor de ander.

Niet alleen maar voor je eigen korte termijn genoeg gaan maar met overtuiging voor de één of voor de ander

3. Kiezen

Elia is geen geloofsheld van iemand hier in de kerk, toen ik dat twee maanden geleden vroeg. Sommigen zeiden me na die tijd die vraag een beetje zelfs een beetje flauw te vinden. Elia is zo'n uiterste in Godsvertrouwen.

Zelfs al houdt Jakobus ons in zijn brief Elia als voorbeeld in geloof voor. Wij denken niet zo uitzonderlijk als hem te kunnen zijn.

Ik vermoed ook dat we in het echt niet zo iemand als Izebel denken tegen te komen: een échte geloofsvijand. Een bittere tegenstander. Ik weet dat velen van jullie moeite hadden met de stelling: *'iemand die geen hart voor God heeft, loopt groot gevaar geen hart voor mensen over te houden.'* Zo zwart-wit zal het toch allemaal niet zijn. We kennen te veel voorbeelden van niet gelovigen die grote liefde tonen.

Pas nog, denk aan Harry Boekhout die op 27 december omkwam op de spoorwegovergang op de Stationsweg bij zijn poging een bejaard echtpaar te redden. In de advertentie in de Barneveldse Krant zie je geen enkel verwijzing naar zijn geloof. En toch nam hij zonder het te weten Jezus als zijn voorbeeld. Indrukwekkend vinden we dat. Indrukwekkend is dat. Hoezo geen hart voor mensen?

Toch blijf ik bij mijn stelling! Er zat meer van God in Harry dan hij zelf besepte.

Op dat punt –niet kunnen kiezen- herkennen we ons denk ik heel goed in koning Achab.

Wij zijn geen mensen van uitersten. Granieten overtuigingen passen ook niet in de mode van onze tijd.

Het ligt voor ons allemaal niet zo zwart-wit.

Kiezen voor het één en tegen het ander ligt onze generatie niet.

Maar zelfs écht en overtuigd kiezen vóór het één (en dus niet voor het ander) –want ze sluiten elkaar uit- vinden we moeilijk.

Bij veel mensen om ons heen zie je het: ze gaan niet meer naar de kerk en je ziet dat ze hun heel eigen weg gaan in hun leven, maar écht tegen God zijn de meesten niet hoor. Er is vast wel 'iets' wat dan ook.

Maar ook omgekeerd zie je het ook bij ons: veel christenen kiezen vóór de Heer maar slagen er niet in helemaal op Hem te vertrouwen. Je hoort ons toch best vaak zeggen dat dit wel wat idealistisch is. We bidden onze Vader om ons dagelijks brood maar blijven met één oog open naar ons werk kijken.

We willen het Koninkrijk van God zoeken, maar zijn nog lang niet los van de invloed van de beloften die onze samenleving ons buiten God om lijkt te bieden. En het lukt ons maar niet de gedachte weg te drukken dat we gelukkig zouden kunnen worden als we de Postcodeloterij zouden winnen. En als we dan écht voor de keus komen te staan... weten we dan wat we gaan kiezen?

Elia zette koning Achab voor de keus

'Hoe lang blijft u nog op twee gedachten hinken? Als de HEER God is, volg hem dan; is Baäl het, volg dan hem.'

Er valt iets te kiezen broers en zussen

Als je moet kiezen wat kies je?

Jozua zette Israël voor de keus [Joz. 24:15]

Jakobus schrijft ons dat je niet moet blijven twijfelen, maar echt vertrouwen tonen [Jak. 1, 5-8]

De Heer Jezus vraagt de gemeenteleden van Laodicea niet lauw in het midden te blijven hangen, maar te kiezen tussen koud of warm [Openb 3,15-20]

Wat ik maar wil zeggen: Elia staat in een lange traditie.

We kunnen niet in het midden blijven hangen, we moeten kiezen.

4. De belofte

We kunnen kiezen . Wij zijn gevoed door Jezus' redding aan tafel vandaag. De hoop die het kruis ons geeft.

We kregen van Hem de belofte dat als we nu in het goede spoor gaan...

we ook werkelijk in het goede spoor zullen komen en dat al wat nog onvolkomen is zal genezen [Heb 12,1-13]

Daarom: als de Heer jullie God is
en Hij is het toch –je hebt hier aan tafel gezeten,
volg dan Hem! Amen.

Uitgebreide schets (*Extended Version)

Koning Achab zit precies tussen Elia en Izebel in.

Dan helt hij over naar de één, dan weer naar de ander.

Hoewel hij meer aan de kant van Izebel staat dan aan die van Elia.

Maar de typering van Elia: jullie hinken (als kreupelen) op twee gedachten en zwabberen door jullie leven, is toch ook wel van toepassing op Achab.

Hij laat zich meeslepen in afgodendienst, onrecht en vervolging,

Maar Achab heeft nog besef van de grenzen van het recht en kan nog tot berouw gebracht worden.

Het besef van God en zijn wet is nog niet helemaal uit zijn leven verdwenen, zoals dat er bij Izebel er gewoon helemaal niet is.

Maar er brandt ook bepaald geen vuur voor God in zijn hart, zoals bij Elia.

Hij houdt nog rekening met Hem.

Misschien -maar wij kunnen niet oordelen over het hart- gaat het nog wel het meest om hemzelf.

Uiteindelijk gaat hij ten onder aan de goddeloze kant van het midden (Izebels kant). Misschien heeft hij nog besef van God, maar geen echte liefde meer voor Hem.

Wat bepaald zijn omgang met de Heer?

Hij lijkt overtuigd wanneer er zich grote krachten voordoen... zoals het vuur op de Karmel.

Wat maar het meest indruk op hem maakt, dat volgt hij. Izebel en de rituelen van de priester van Baäl maken uiteindelijk meer indruk dan de Heer.

Hij was al zeer afgestompt, een droogte van drie jaar ziet hij meer als persoonlijke vijandschap van Elia, dan als een straf voor zijn eigen slechte daden. Hij wordt steeds afgestompter: want het vuur op de Karmel kan hem nog maar even boeien. Al snel laat hij zich weer meeslepen door Izebel in een nieuwe vervolging van de profeet Elia.

Aan Achab zien we dat ieder mens in een **groeiproces** zit. In zijn geval van kwaad tot erger, in de negatieve richting (die van Izebel). Zijn wankelmoedige vertrouwen slijt steeds meer weg en Izebel kan hem steeds gemakkelijker zijn persoonlijke grenzen overtrekken naar een God-loos en dus wette-loos leven.

Eerst andere goden, dan vervolging van profeten, dan toegevend in onrecht en na wat opvlakkingen in van Godsbesef op de Karmel en wat laat berouw sterft dat besef definitief.

Het kan ook andersom: bij Zacheüs gaat het van kwaad tot geloof door het reddende ingrijpen van de Heer Jezus [Luk 19; lees ook Rom 1, 16v]

Boodschap:

Ik denk dat wij ook ergens tussen Elia en Izebel inzitten. Wij zijn niet van die mensen van uitersten.

De Heer waarschuwt ons daar steeds weer voor. Via Jak. 1 en direct in Openb. 3

Wij noemen een vurig geloofsleven nog al eens idealistisch en verwachten er niet zoveel meer van. Doe maar gewoon dan is het al goed. Maar geloven is een slechte gewoonte en als het vuur er uit is, zou het uit kunnen gaan: vurig geloof - gewoon geloof - gewoonte geloof - vlakkerend geloof - (nog) Godsbesef - Godloos en eindelijk wetteloos

De vraag is welke kant we opgroeien: van geloof tot geloof? Of van kwaad tot erger? [hier is Rom. 1,16v van toepassing!]
Waar zit jij?

Bemoediging

Misschien is het schrikken...om zo voor de keus komen te staan. Want dat is wel de boodschap dat je steeds weer moet kiezen.

We beseffen ergens nog wel dat we niet bij uitersten zitten, maar waar zitten we dan? En welke kant groeien we op? Stel je nou eens voor dat we de kracht niet meer kunnen vinden om de goede richting op te groeien en dat het alleen maar van kwaad tot erger met ons gaat ...? Zo zijn we wel, we denken -door schade en schande wijs- al snel dat we niet anders kunnen.

Of we denken –algemener wijs- door de schade en schande van anderen dat wat Jezus wil gewoon niet kan.

Misschien duiken we zelfs weg voor de vraag weg. Denk er maar niet teveel over na... daar wordt je alleen maar ongerust van...

En ergens denken we -terecht- dat we niet volledig kúnnen kiezen!

Maar als we ons hart op Hem richten komen we vanzelf bij Hem uit, want ook wij zijn kreupel zoals Achab, maar de Heer belooft ons als wij ons hart en ons leven alleen maar op Hem richten, d.w.z. achter Hem aan in zijn richting gaan, dat die verlamming gaat verdwijnen. Door te beginnen met te doen wat Hij wil, gaan we ook vinden wat Hij wil [zeg maar revalidatie van ons hart door doen wat God wil]. We veranderen van buiten naar binnen. [Lees hier Heb. 12,1-13]

-> broers en zussen in Jezus Christus: jullie zijn gevoed aan de tafel van de Heer Jezus. Je hebt van zijn redding geproefd. Dus weet je het weer: Ik ben door Hem gered. Hij wil je met dat voedsel ook de kracht geven om in dat spoor verder te gaan. En dan beloofd Hij je: al goed doende zul je ook van binnenuit te genezen...

...Je kunt dus beginnen met het ontwikkelen van je Hart voor mensen, het zal van je hart een hart vol van God maken...

Te lezen teksten

[Jozua 24,1-15] 15 Wanneer u daar niet toe bereid bent, kies dan nu wie u wel wilt dienen: de goden van uw voorouders ten oosten van de Eufraat of de goden van de Amorieten, van wie u nu het land bewoont. In ieder geval zullen ik en mijn familie de HEER dienen.'

In Jakobus tref je dezelfde gedachte, je moet wel echt voor God kiezen en je vertrouwen op Hem stellen anders ontvang je niets van Hem...

[Jak. 1, 5-8] 5 Komt een van u wijsheid tekort? Vraag God erom en hij, die aan iedereen geeft, zonder voorbehoud en zonder verwijt, zal u wijsheid geven.

6 Vraag vol vertrouwen, zonder enige twijfel. Wie twijfelt is als een golf in zee, die door de wind heen en weer wordt bewogen.

7 - 8 Wie zo aarzelend en onberekenbaar is bij alles wat hij doet, moet niet denken dat hij iets van de Heer zal krijgen.

De Heer Jezus spreekt zich ook zo uit over de besluiteloosheid van Laodicea, hij vraagt om 'volledige inzet'

[Openb 3,15-20] 15 Ik weet wat u doet, hoe u niet koud bent en niet warm. Was u maar koud of warm!

16 Maar nu u lauw bent in plaats van warm of koud, zal ik u uitspuwen.

17 U zegt dat u rijk bent, dat u alles hebt wat u wilt en niets meer nodig hebt. U beseft niet hoe ongelukkig u bent, hoe armzalig, berooid, blind en naakt.

18 Daarom raad ik u aan: koop van mij goud dat in het vuur gelouterd is, en u zult rijk zijn; witte kleren om u te kleden en uw naaktheid te

bedekken, zodat u zich niet meer hoeft te schamen; zalf voor uw ogen, zodat u weer kunt zien.

19 Iedereen die ik liefheb wijs ik terecht en bestraf ik. Zet u dus volledig in en breek met het leven dat u nu leidt.

20 Ik sta voor de deur en klop aan. Als iemand mijn stem hoort en de deur opent, zal ik binnenkomen, en we zullen samen eten, ik met hem en hij met mij. (Rev 3:15-20 NBV)

[Hebreeën 12,1-13] 13 En kies rechte paden, zodat een voet die gekneusd is niet verder ontwricht raakt, maar juist geneest.

Hier in Heb. 12 staat beschreven hoe je niet langer hoeft te hinken op twee gedachten op twee gedachten, en steeds verder kreupel wordt, maar dat je zelfs als je al kreupel bent gewoon in het rechte spoor van Jezus moet gaan en zult ontdekken dat je al Jezus' volgend van je kreupelheid genezen raakt.

© Wieb Dijksterhuis 2013